

Emil Öhmannin Säätiön toiminta- kertomus 2024

Emil Öhmannin Säätiö sr on perustettu Suomalainen Tiedeakatemia ry:n toimesta 5.4.1993. Säätiön perustamisen aiheena oli Helsingin yliopiston germaanisen filologian edesmenneen professorin Emil Öhmannin 28.5.1974 tekemä testamentti, jossa Suomalaiselle Tiedeakatemialle oli osoitettu varat säätiön perustamista varten.

TOIMINNAN TARKOITUS JA SEN TOTEUTTAMINEN

Säätiön tarkoituksena on edistää suomalaista tieteenharjoitusta, ennen kaikkea germaanisen filologian tutkimusta. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa jakamalla säätiön omaisuuden tuotosta vuosittain apurahoja. Säätiön omaisuuden tuotosta jaetaan vuosittain apuraha erittäin lahjakkaalle nuorelle, poikkeustapauksessa myös varttuneelle germaanista, kernaammin saksalaista filologiaa tutkivalle, filosofian tohtorin arvon jo saavuttaneelle hakijalle, jonka turvin tämä ansiotyöstä vapaana voi harjoittaa tutkimuksia. Säätiö voi toteuttaa tarkoitustaan myös muilla tarkoitusta välittömästi edistävillä toimintamuodoilla.

Toiminnassa ei nähdä epävarmuustekijöitä ja toiminnan ennakoidaan jatkuvan ennallaan.

APURAHAT

Apurahoja annetaan henkilökohtaisiksi apurahoiksi, matka-apurahoiksi, tutkimusyhteistyöhön (esimerkiksi ulkomaalaisten tutkijoiden vierailuihin) ja konferenssien järjestämiseen. Erityisesti suositetaan useamman kuukauden mittaista ulkomailla tapahtuvaa tutkimustyötä. Ulkomailla tapahtuvaan työskentelyyn voidaan lisätä kohtuulliset matka- ja oleskelukustannukset.

Säätiön hallitus päätti kokouksessaan 2/2024, että apurahojen kokonaisjako-summa on enintään 60 000 euroa (sisältäen 3 000 euroa Instituutti-apurahaa)

Öhmannin Säätiö myönsi toimintavuonna 6 (vuonna 2023 6) apurahaa saksan kielen, kääntämisen ja saksankielisen kirjallisuuden tutkimukseen yhteensä 56 900 euroa (57 000 euroa). Henkilökohtaisia apurahoja myönnettiin 47 000 euroa (54 000 euroa vuonna 2023) ja muita apurahoja 9 900 euroa (3 000 euroa). Säätiölle tuli yhteensä 22 (34) hakemusta, kokonaissummaltaan yhteensä 354 973 euroa (435 264 euroa). Apurahojen myönnöstä ilmoitettiin ja apurahat julkistettiin Suomalaisen Tiedeakatemian kotisivuilla www.acadsci.fi lokakuun 14. päivänä Suomalaisen Tiedeakatemian teemaillan yhteydessä.

MYÖNNETYT APURAHAT

FM Lauri Marjamäki, Helsingin yliopisto, 10 000, Tutkimukseen "Saksan relatiivilause historiallisessa puhekielessä". (germaaninen filologia)

FT Michael Möbius, Helsingin yliopisto, 900, Apuraha konferenssin järjestämiseen: International Workshop: Online Grammar exercise pages and self-study support tools for Finnish language students. (digitaalinen kielentutkimus)

Prof. Sandra Reimann, Oulun yliopisto, 5 000, Apuraha tutkimusyhteistyöhön: Wünsche aus aller Welt – Kommunikative Praktiken in den Briefen an den Weihnachtsmann in Finnland. (germaaninen filologia)

MA Frederike Schram, Turun yliopisto, 27 000, Tutkimukseen: "From Marketing to Identity Construction – Low German in Commercial Instagram Posts". (digitaalinen kielentutkimus)

FM Anna-Maija Ylä-Mattila, Jyväskylän yliopisto, 10 000, Tutkimukseen: "Ääriliikkeiden terrorismi ja uhiuden rakentuminen saksalaisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa". (soveltava kielentutkimus)

Dosentti Sabine Ylönen, Jyväskylän yliopisto, 4 000, Apuraha konferenssin järjestämiseen: Finnische Germanistiktagung 2025: Herausforderungen an die Germanistik im 21. Jahrhundert. (germaaninen filologia)

Kaksi säätiön hallituksen nimeämää asiantuntijaa arvioivat apurahahakemukset, ja hallituksen jäsen toimi koordinaattorina. Asiantuntijat ja jääviydet on kirjattu hallituksen pöytäkirjan liitteenä olevaan esitykseen. Asiantuntijat antoivat säätiön hallitukselle yksimielisen esityksen myöntävistä apurahoista. Säätiön hallitus on tutustunut säätiölain edellyttämään lähipiiriohjeeseen. Apurahojen saajissa ei ollut ketään hallituksen jäsenten lähipiiriin kuuluvaa.

Kertomusvuonna julistettiin haettavaksi Instituutti-apuraha lyhytaikaiseen tutkimustyöskentelyyn Suomen Saksan-

instituuttiin Berliiniin. Instituutti-apurahalla katetaan matkat, majoitus ja työpiste instituutin tiloissa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Apuraha on suuruudeltaan 1 000 euroa kuukaudessa. Tutkimusalat olivat saksan kielen ja saksankielisen alueen kulttuurin tutkimus, ja apurahaa pystyivät hakemaan kaikki suomalaisten yliopistojen tutkijat, mukaan lukien jatko-opiskelijat. Hakijat lähettivät hakemukset suoraan Suomen Saksan-instituuttiin, jonne hakemuksia saapui kaikkiaan seitsemän. Instituutti teki säätiön hallitukselle esityksen apurahan myöntämisestä kolmelle hakijalle niin, että jokainen saisi apurahan kuu-

kaudeksi. Säätiön hallitus päätti apurahasta esityksen mukaisesti:

- PhD Juho Korhonen, 1 000 €
- YTT Tommi Kotonen, 1 000 €
- FT Maare Paloheimo, 1 000 €

VARAIN- JA OMAISUUDENHOITO

Säätiön varain- ja omaisuudenhoidosta sekä säätiön taloudellisesta tilasta on säätiön hallituksen kokouksissa kuultu taloudenhoitajan antama katsaus. Säätiön omaisuutta hoitaa, Suomalaisen Tiedeakatemian varojen ohella, Tiedeakatemian varainhoitaja ja Tiedeakatemian hallituksen nimeämä omaisuudenhoitotoimikunta, johon toimintavuonna kuuluivat Tuula Linna (pj), Hannu Vartiainen (siht.), Heikki Mannila, Päivi Pahta, Juha Kinnunen ja Pekka Aula sekä kutsuttuina asiantuntijoina Anders Ekholm ja Ralf Sunell.

Säätiössä noudatettiin Suomalaisen Tiedeakatemian 2021 päivitettyä sijoitusstrategiaa. Säätiön vuoden 2024 kirjanpidon suoritti Tilitoimisto Navigator Partners Oy. Säätiön osake- ja korkosalkkua hoiti Nordea ja lisäksi säätiöllä on sijoitus eQ:n kiinteistörahistossa. Säätiön tilintarkastajana toimi KHT Riku Kärnä, varahenkilönä KHT Helena Sinisalo.

Säätiön hallinnassa olevan omaisuuden kirjanpitoarvo 31.12.2024 oli 2 852 140,98 euroa (2 895 414,31 euroa vuonna 2023) ja markkina-arvo 3,58 milj. euroa (3,32 milj. euroa 2023). Säätiön toimintavuoden tilinpäätös osoittaa 45 376,33 euron alijäämää (42 744,73 euroa ylijäämää vuonna 2023). Sijoitusten tuotto vuonna 2024 oli 10,8 % (7,7 % vuonna 2023). Säätiön tuotot ovat sijoitustoiminnan tuottoja. Vuonna 2024

osakesijoitusten tuotto oli 14,9 % (10,5 % vuonna 2023), korkosijoitusten tuotto 4,7 % (8,0 %) ja kiinteistörahiston tuotto -8,0 % (-13,0 %).

SÄÄTIÖN HALLINTO

Säätiön sääntöjen mukaan hallituksen puheenjohtajana toimii Suomalainen Tiedeakatemia ry:n esimies ja varapuheenjohtajana varaesimies. Suomalainen Tiedeakatemia ry:n hallitus nimeää säätiön hallitukseen kalenterivuodeksi kerrallaan vähintään kolme ja enintään kahdeksan muuta jäsentä, joista vähintään yhden jäsenen tulee edustaa säätiön toimialaa.

Hallitus 2024: hallituksen puheenjohtaja professori Tuula Linna; varapuheenjohtaja professori Heikki Mannila. Muut hallituksen jäsenet: professorit Hannu Vartiainen (taloudenhoitaja); Päivi Pahta (sihteeri); Olli Ikkala, Riitta Julkunen-Tiitto, Juha Kinnunen, Tiina Kinnunen, Juhani Knuuti, Liisa Tiittula.

Säätiön hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kolme kertaa.

SÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

PRH on vahvistanut vuonna 2015 voimaan astuneen uuden säätiölain edellyttämät uudet säännöt 12.6.2018.

LÄHIPIIRI

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita eivätkä he tai heidän lähipiirinsä ole saaneet muitakaan taloudellisia etuja. Tilintarkastajan palkkio oli 992,00 euroa.